

Tam nesplnil prodávatel závazek dodatí s prodaným autem celní boletu, ačkoli se k tomu zavázal a ač auta bez značky, jejíž přidělení předpokládalo právě náležité proclení, nemohlo býti řádně používáno. V souzeném případě o nic takového nejde. Tu nastala škoda tím, že pro opožděné dodání musily býti žaludy, dodané z Maďarska, vyceleny podle vyšší sazby, než jak by tomu bylo bývalo, kdyby bylo dodáno včas. Tu nejde o právní vadu zboží, nýbrž o škodu, kterou kupující ústav utrpěl a jež byla způsobena opožděným dodáním. Clo šlo na účet žalobkyně. Proto stihlo ji zvýšení cla, jež v mezidobí nastalo u žaludů maďarského původu. Je nerozhodné, mohla-li žalovaná na toto zvýšení pomýšleti a mohla-li snad škodě nějak zabrániti, protože její povinností bylo, dodatí zboží včas. Ale nižší soudy nad to zjistily závazně pro právní posouzení, že žalobkyně zboží přijala, majíc za to, že pochází z Jugoslaviie, a že se teprve později o tom dověděla, že zboží podléhalo vyššímu clu, protože bylo z Maďarska. Nemůže tedy býti řeči o tom, že žalobkyně vědomě jednala na úkor žalované, nebo že za těchto okolností bylo z převzetí zboží dovozovati, že se vzdala všech nároků z opožděné ddávky a ze zvýšení cla povstalých. Námitka žalované, že zvýšením cla stát nebyl dotčen a nebyl poškozen, protože podmětem žaloby není úřad, nýbrž stát, který zároveň vyšší clo přijal, je zcela lichá. V rozh. čís. 1448, 1750 a 7036 sb. n. s., k nimž dovolatelka poukazuje, bylo v podstatě dovedeno, že jednotlivé resorty státní správy nejsou samostatnými právníckými osobami, ale bylo tam zároveň dovedeno, že přes to mohou tu býti vzájemné nároky, jež ovšem nejsou povahy soukromoprávní, což však neznamená, že by tu nároků vůbec nebylo. I kdyby šlo o nárok veřejnoprávní, je to dostatečným podkladem nároku na náhradu škody. Kdyby žalobkyně neměla sama ono clo uhraditi, byl by o ně stát zkrácen, ač má na ně nárok, a to i v případě, že clo zaplatil zatím jeho podnik, který semena objednal.

Čís. 13728.

Rozsudek o žalobě o zrušení smlouvy o tiché společnosti podle čl. 262 obch. zák. má povahu konstitutivní.

Žalobní prosbu o zrušení smlouvy o tiché společnosti nelze spojití ve formě mezitímního určovacího návrhu podle § 236 c. ř. s. se žalobou o vyplacení společenského vkladu (podílu).

(Rozh. ze dne 6. září 1934, R I 670/34.)

Žalobce tvrdil, že uzavřel se žalovanou smlouvu o tiché společnosti a že vložil do společnosti jako tichý společník vklad 62.000 Kč, a domáhal se žalobou na žalované vrácení, pokud se týče vyplacení tohoto vkladu. Za sporu rozšířil žalobní prosbu v tom směru, by též bylo uznáno právem, že tichá společnost podle ujednání ze dne 11. září 1933 mezi žalobcem a žalovanou jest rozvázána dnem 8. listopadu 1933. Soud první stolice připustil rozšíření žalobní prosby. Rekursní soud nepřipustil změnu žaloby rozšířením žalobní prosby. Důvody: Majitel obchodní živnosti musí se s tichým společníkem vypořá-

dati po zrušení tiché společnosti a zapraviti mu jeho pohledávku v penězích (čl. 265 obch. zák.). Předpokladem povinnosti k výplatě společenského podílu je tedy zrušení společnosti, které se vyslovuje k žalobě. Z toho je zřejmo, že jest dříve žalovati o rozvázání tiché společnosti z důležitých důvodů (čl. 262 a 125 obch. zák.) a teprve po jejím zrušení lze požadovati vyplacení společenského podílu, tedy plnění. Rozsudek má povahu konstitutivní, žádost o zrušení společenského poměru nelze uplatniti mezitímním návrhem určovacím podle §§ 236 a 259 c. ř. s., ježto teprve tehdy bude společnost zrušena, až se rozhodnutí o tom stane právoplatným, do té doby může společník nároku na zrušení se vzdáti a rozhodnutí to nemůže býti prejudiciální pro existenci právního poměru, o kterém je při zahájení spor. Předpokladem žaloby o plnění je tedy právoplatný rozsudek, kterým bylo uznáno na rozvázání tiché společnosti (čl. 262, 125 obch. zák.), mezitímní návrh určovací je vyloučen a důsledkem toho i hromadění žádání o rozvázání společnosti povahy konstitutivní a žádání o plnění, které je nemožné, pokud soud právoplatně neuznal na rozvázání společnosti, není přípustné, tím méně rozšíření žaloby, kterou byl nárok na plnění dokonce dříve uplatněn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Žalobce netvrdil ani v žalobě, ani při přednesu v první stolici, že došlo k souhlasnému rozvázání společenské smlouvy, a nelze spatřovati souhlas ten v tom, že žalovaná, když ji, jak tvrdí, vyzval, by do určité lhůty splnila své smluvní závazky, jinak, že od smlouvy ustoupí, vyzvání tomu prý bezdůvodně nevyhověla, neboť šlo tu jen o jednostranný projev žalobcův, jež nelze podřaditi pod žádný ze zrušovacích důvodů uvedených ve čl. 261 obch. zák. a nemohl proto projev ten vyvolati právní účinky. Nezbyvá tudíž žalobci, než aby se domáhal zrušení smlouvy o tiché společnosti žalobou podle čl. 262 obch. zák. Rozsudek o takovéto žalobní prosbě má však povahu konstitutivní (srov. rozh. čís. 13016 sb. n. s.), společnost bude teprve tehdy zrušena, až rozsudek takový se stane právoplatným a nelze proto, jak správně uvádí napadené usnesení, žalobní prosbu takovou ve formě mezitímního návrhu určovacího podle § 236 c. ř. s. spojit se žalobou o vyplacení společenského vkladu, pokud se týče podílu. Právem proto nebylo povoleno rozšíření původní žalobní prosby.

Čís. 13729.

Splátkové obchody (zákon ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák.).

V tom, že prodávatel povolil kupiteli platební lhůtu dvanácti měsíců a zaslal mu s fakturou a zbožím i dvanáct složných lístků, není o sobě mlčky sjednání splátkového obchodu ve smyslu § 1 zákona.

(Rozh. ze dne 6. září 1934, R I 773/34.)

Dlužník navrhl, aby byla zrušena exekuce vedená na základě rozsudku okresního soudu pro vnitřní město ve Vídni, ježto prý šlo o obchod